

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

16 юли 2009 година *

По дело C-69/08

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Tribunale di Napoli (Италия) с акт от 29 януари 2008 г., постъпил в Съда на 20 февруари 2008 г., в рамките на производство по дело

Raffaello Visciano

срещу

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS),

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: г-н С. W. A. Timmermans, председател на състав, г-н К. Schiemann, г-н J. Makarczyk, г-н Р. Kūris (докладчик) и г-жа С. Toader, съдии,

* Език на производството: италиански.

генерален адвокат: г-жа V. Trstenjak,
секретар: г-жа L. Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 12 февруари 2009 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за г-н Raffaello Visciano, от адв. G. Nucifero, avvocato,
- за Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS), от адв. V. Triolo, адв. G. Fabiani и адв. P. Tadris, avvocati,
- за италианското правителство, от г-жа I. Bruni, в качеството на представител, подпомагана от г-жа W. Ferrante, avvocato dello Stato,
- за испанското правителство, от г-жа B. Plaza Cruz, в качеството на представител,
- за нидерландското правителство, от г-жа C. M. Wissels и г-жа C. ten Dam, в качеството на представители,

— за Комисията на Европейските общности, от г-жа L. Pignataro-Nolin и г-н J. Enegren, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 2 април 2009 г.,

постанови настоящото

Решение

- ¹ Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на членове 3 и 4 от Директива 80/987/ЕИО на Съвета от 20 октомври 1980 година за сближаване на законодателствата на държавите членки относно закрилата на работниците и служителите в случай на неплатежоспособност на техния работодател (ОВ L 283, стр. 23; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 197).
- ² Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Visciano и Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) (Национален институт за социално осигуряване) относно дължими вземания за възнаграждения.

Правна уредба

Общностна правна уредба

3 Първо съображение от Директива 80/987 гласи:

„[...] необходими са разпоредби за закрила на работниците и служителите в случай на неплатежоспособност на работодателя, в частност за да се гарантира изплащането на дължимите им вземания [...]“.

4 Текстът на член 1, параграфи 1 и 2 от тази директива предвижда:

„1. Настоящата директива се прилага за вземания на работниците и служителите, произтичащи от трудови договори или от трудови правоотношения, и съществуващи срещу работодатели, които се намират в състояние на неплатежоспособност по смисъла на член 2, параграф 1.

2. Държавите членки по изключение могат да изключат от приложното поле на настоящата директива вземанията на някои категории работници или служители поради специалния характер на трудовия договор или на трудовото правоотношение, или поради наличието на други форми на гаранция, осигуряващи на работниците или служителите закрила, равностойна на тази, която произтича от настоящата директива.

Категориите работници или служители, посочени в първата алинея, са изброени в приложението.“

5 Съгласно член 2, параграф 2 от посочената директива:

„Настоящата директива не засяга националното право по отношение на определянето на понятията „работник или служител“, „работодател“, „заплащане“, „придобито право“ и „евентуално право“.

6 Член 3 от Директива 80/987 гласи:

„1. Държавите членки приемат необходимите мерки, така че гарантиращи институции, ако не е уговорено друго в член 4, да осигурят изплащането на дължимите вземания на работници или служители, които произтичат от трудови договори или от трудови правоотношения и се отнасят до заплащане за периода, предшестващ определена дата.

2. По избор на държавите членки, посочената в параграф 1 дата е:

— датата на изпадане в неплатежеспособност на работодателя, или

— датата на предизвестие за уволнение, отправено към съответния работник или служител поради неплатежеспособност на работодателя, или

- датата на изпадане в неплатежоспособност на работодателя или датата на прекратяване на трудовия договор или на трудовото правоотношение на съответния работник или служител поради неплатежоспособност на работодателя.“

7 Съгласно член 4, параграфи 1—3 от тази директива:

„1. Държавите членки имат възможността да ограничат отговорността на гарантиращия орган, посочена в член 3.

2. В случай че държавите членки упражнят предоставената им в параграф 1 възможност [да се чете: „упражнят възможността“], посочена в параграф 1, те трябва:

- в случая по член 3, параграф 2, първо тире, да осигурят изплащането на дължимите вземания за възнаграждения за последните три месеца на трудовия договор или на трудовото правоотношение, възникнали през шестте месеца, предшестващи датата на изпадане в неплатежоспособност на работодателя;
- в случая по член 3, параграф 2, второ тире, да осигурят изплащането на дължимите вземания за възнаграждения за последните три месеца на трудовия договор или на трудовото правоотношение, предхождащи датата на предизвестие за уволнение, отправено до работника или служителя поради неплатежоспособност на работодателя;
- в случая по член 3, параграф 2, трето тире, да осигурят изплащането на дължимите вземания за възнаграждения за последните осемнадесет месеца на трудовия договор или на трудовото правоотношение, предхождащи датата на изпадане в неплатежоспособност на работодателя или датата на прекратяване на трудовия договор или на трудовото правоотношение

с работника или служителя поради неплатежоспособност на работодателя. В този случай държавите членки могат да ограничат задължението за плащане на дължимото възнаграждение до период от осем седмици или на няколко по-кратки периода с обща продължителност от осем седмици.

3. Независимо от това, за да избегне изплащането на суми, които надхвърлят социалната цел на настоящата директива, държавите членки могат да установят таван на отговорността за изплащане на дължимите вземания на работниците и служителите.

[...]“

8 Член 5 от посочената директива предвижда:

„Държавите членки определят условията и реда за организацията, финансирането и работата на гарантиращите институции, като в частност спазват следните принципи:

- а) имуществото на институциите трябва да е независимо от оборотния капитал на работодателя и да е несеквестируемо при процедурите за неплатежоспособност;
- б) работодателите трябва да участват във финансирането, освен ако то не е напълно осигурено от държавните органи;

в) задължението на гарантиращите институции за плащане съществува независимо от изпълнението на задължението за участие във финансирането.“

9 Член 9 от Директива 80/987 гласи:

„Настоящата директива не засяга правото на избор на държавите членки да прилагат или да въвеждат закони, подзаконови или административни разпоредби, които са по-благоприятни за работниците или служителите.“

10 По силата на член 10, буква а) от тази директива същата „не засяга правото на избор на държавите членки да вземат мерки за предотвратяване на злоупотреби“.

Национална правна уредба

Закон № 297/82

11 В приложение на Директива 80/987 Закон № 297 от 29 май 1982 г. (GURI № 147 от 31 май 1982 г.) относно режима на прекратяване на трудовото правоотношение и разпоредбите в областта на пенсионното осигуряване предвижда в член 2 от него създаването на гаранционен фонд, предназначен да встъпи в дълга на работодателя в случай на негова неплатежоспособност, възпрепятстваща изплащането от него на предвиденото в член 2120 от Гражданския кодекс обезщетение на работниците или на техни правоприемници при прекратяване на трудово правоотношение (наричан по-нататък „Фондът“).

12 Освен това тази разпоредба предвижда:

„1. След изтичането на петнадесетдневен срок от предявяването на списъка на задълженията, подлежащ на изпълнение по силата на Кралски указ № 267 от 16 март 1942 г. (GURI от 6 април 1942 г., извънредна притурка № 81), или от публикуването на посоченото в член 99 от споменатия декрет съдебно решение в случай на направени възражения или подадени жалби във връзка с неговото вземане или пък от публикуването на съдебното решение за одобряване на предпазния конкордат, работникът или неговите правоприемници могат след подадена молба да получат за сметка на Фонда изплащането на обезщетението при прекратяване на трудово правоотношение и съответните акцесорни вземания след приспадане на евентуално вече изплатените суми.

2. При късно предявяване на вземанията по трудово възнаграждение, посочени в член 101 от Кралски указ № 267 от 16 март 1942 г., предвидената в предходния параграф молба може да се подаде след решението за приемане на предявените вземания или след решението, свързано с евентуално оспорване от страна на синдика.

3. В случай че предприятието е в производство за принудителна ликвидация, молбата може да се подаде в петнадесетдневен срок, считано от предявяването на списъка на задълженията съгласно член 209 от Кралски указ № 267 [...], или пък в случай на направени възражения или подадени жалби във връзка с вземане по трудово правоотношение, считано от датата, на която Съдът постановява решението си по тях.

4. Ако работодател, за който не се прилагат разпоредбите на Кралски указ № 267 [...], при прекратяване на трудовото правоотношение не изплати дължимото обезщетение или го изплати само частично, работникът или неговите правоприемници могат да подадат молба до Фонда да изплати обезщетението при прекратяване на трудовото правоотношение, при условие че след производството по принудително събиране на вземането, свързано с това обезщетение, имуществените гаранции са се оказали недостатъчни за удовлетворяване на вземането изцяло или частично.

5. При липсата на оспорване по този въпрос Фондът пристъпва към изплащането на дължимото обезщетение.

6. Разпоредбите на предходните параграфи се прилагат само в случай, че прекратяването на трудовото правоотношение и производството по неплатежоспособност или изпълнителното производство са настъпили след влизането в сила на настоящия закон.

7. Фондът пристъпва към плащанията, посочени във втори, трети, четвърти и пети параграф от настоящия член в рамките на 60 дни след подаването на молбата от заинтересованото лице. Съгласно член 2751-а и член 2776 от Гражданския кодекс за изплатените от него суми Фондът встъпва в правото на работника или на неговите правоприменици за привилегированото вземане срещу имуществото на работодателите.

[...]“

¹³ Съгласно член 94 от Кралски указ № 267 от 16 март 1942 г. молбата за предявяване на вземания произвежда същите последици като искова молба и прекъсва давностния срок.

¹⁴ По силата на членове 2943 и 2945 от Гражданския кодекс давността се спира с уведомяването относно акта за започване на съдебно производство до решаването на спора със сила на пресъдено нещо.

Законодателен декрет № 80/92

15 Членове 1 и 2 от Законодателен декрет № 80 от 27 януари 1992 г. относно транспонирането на Директива 80/987 (GURI от 13 февруари 1992 г., обикновена притурка № 36, стр. 26, наричан по-нататък „Законодателен декрет № 80/92“) регламентират гарантирането на вземанията от трудови правоотношения и намесата на Фонда, който се управлява от INPS.

16 Член 1, параграф 1 от Законодателен декрет № 80/92, озаглавен „Гарантиране на вземанията от трудови правоотношения“, гласи:

„Когато работодателят е в производство по несъстоятелност, предпазен конкордат, принудителна ликвидация или в процедура на извънредно управление [...], наетият работник или неговите правоприменици могат да получат от Фонда [...] при подадена молба изплащането на предвидените в член 2 дължими вземания от възнаграждения“.

17 Съгласно член 2, параграфи 1—5 от Законодателен декрет № 80/92:

„1. В съответствие с член 1 Фондът [...] поема изплащането на вземанията на работниците, различни от тези, които са свързани с обезщетението при прекратяване на трудово правоотношение, за последните три месеца на трудовото правоотношение в рамките на дванадесетмесечен период, предшестващ:

а) датата на решението за откриване на едно от производствата, посочени в член 1, параграф 1;

б) датата на започване на принудителното изпълнение;

в) датата на решението за обявяване в ликвидация или за прекратяване на временното упражняване на дейност или на решението, с което се разрешава продължаване на дейността на предприятието, за работниците, които продължават да упражняват своята професионална дейност, или пък датата на прекратяване на трудовото правоотношение, ако последното е прекратено през периода на продължаване на дейността на предприятието.

2. Таванът на плащането, извършвано от Фонда по смисъла на параграф 1, се определя в трикратен размер на тавана за извънредното обезщетение за безработица след приспадане на удържките за социално осигуряване.

3. Получаването на изплатените от Фонда суми по силата на настоящия член се урежда от разпоредбите на член 2, параграфи 2, 3, 4, 5, параграф 7, първо изречение и параграф 10 от Закон № 297 от 29 май 1982 г. Разпоредбите на член 2, параграф 7, второ изречение от посочения по-горе закон уреждат изплащаните от Фонда суми.

4. Посоченото в параграф 1 от настоящия член плащане не се кумулира, до размера на съответните суми:

а) с извънредното обезщетение за безработица, получено през дванадесетмесечния период, предвиден в параграф 1;

б) с възнагражденията, изплатени на работника през тримесечния период, предвиден в параграф 1;

- в) с обезщетението за мобилност, признато по силата на Закон № 223 от 23 юли 1991 г., в течение на трите месеца след прекратяването на трудовото правоотношение.

5. Правото за получаване на плащане по параграф 1 се погасява по давност в едногодишен срок. Лихвите и последиците от паричното обезценяване се изчисляват, считано от датата на подаване на молбата.“

Главното производство и преюдициалните въпроси

¹⁸ От акта за преюдициално запитване е видно, че г-н Visciano упражнява професионална дейност на заето лице в охранителната фирма Metropoli S.c.a.r.l. до 9 ноември 2000 г., като на тази дата вследствие на откриването на производство по принудителна ликвидация поради неплатежоспособност с министерски декрет от 24 октомври 2000 г. той става обект на процедура по колективно уволнение.

¹⁹ На 8 юни 2001 г. в приложение на членове 1 и 2 от Законодателен декрет № 80/92 г-н Visciano подава молба, за да получи от Фонда изплащането на дължимите вземания за положения труд през последните три месеца от трудовото правоотношение.

²⁰ INPS не му изплаща изцяло трудовите възнаграждения, дължими в границите на трикратния размер на тавана за извънредното обезщетение за безработица, а изважда от тази сума получените от работодателя авансови плащания по трудово възнаграждение и така изплаща сума, по-малка от тази, която би трябвало да получи г-н Visciano.

- 21 Вследствие на Решение от 4 март 2004 г. по дело Barsotti и др. (C-19/01, C-50/01 и C-84/01, Recueil, стр. I-2005) на 30 юни 2005 г. г-н Visciano сезира Tribunale di Napoli, за да се установи правото му на получаване на разликата между сумата, която му е била изплатена от INPS, и полагащата му се максимална сума, без приспадане.
- 22 INPS се позовава на едногодишния погасителен давностен срок на вземането с довода, че това вземане е задължение от социалноосигурително естество, което е самостоятелно и различно от предявеното спрямо работодателя вземане, като това обстоятелство изключва поемането на основание Кралски указ № 267 от 16 март 1942 г.
- 23 Запитващата юрисдикция изтъква, че съдебната практика на Corte suprema di cassazione относно квалифицирането на дължимите от работодателя суми е разнообразна и приема, че възможността да се уважи жалбата се намира в зависимост от въпроса, свързан с давността, която от своя страна зависи от направената квалификация на вземането, на което се позовава жалбоподателят.
- 24 Ето защо Tribunale di Napoli решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Дали членове 3 и 4 от Директива 80/987 [...] в частта, уреждаща изплащането на дължимите вземания за възнаграждения на работници или служители, позволяват такива вземания — когато те са предявени срещу гарантиращата институция — да бъдат лишени от първоначалното си естество на вземания за възнаграждения и да бъдат прекласифицирани като [обезщетение] по линия на социалното осигуряване само защото изплащането им е било поверено от държавата членка на социалноосигурителна институция, и следователно позволяват терминът „възнаграждение“ да се замени в националното право с термина „социалноосигурително обезщетение“?

- 2) Дали с оглед социалната цел на директивата [80/987] е достатъчно, че националното законодателство използва първоначалното вземане за възнаграждение на работника или служителя просто като база за сравнение, по отношение на която да се определя *per relationem* престацията, подлежаща на гарантиране посредством намесата на гарантиращата институция, или се изисква вземането на работника или служителя за възнаграждение срещу неплатежоспособния работодател да бъде защитено посредством намесата на гарантиращата институция, като се осигури, че неговият обхват, гаранции и срокове, както и процедурите за упражняването му, са същите като тези, които са налице за всяко друго вземане по трудово правоотношение в същата правна система?
- 3) Дали произтичащите от общностното законодателство принципи, и по-специално принципите на равностойност и ефективност, позволяват към дължимите вземания на работници или служители за възнаграждението за определения в съответствие с член 4 от Директива 80/987 период да се прилага давяствен режим, който е по-малко благоприятен в сравнение с прилагания към вземания от подобно естество?“

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

25 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали членове 3 и 4 от Директива 80/987 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национално законодателство, което позволява да се квалифицират като „социалноосигурително обезщетение“ дължимите на работниците вземания с мотив, че те са гарантирани от Фонда.

26 Във връзка с това следва да се напомни, от една страна, че член 3, параграф 1 от Директива 80/987 задължава държавите членки да вземат необходимите мерки, така че гарантиращите институции, при спазване на член 4 от посочената директива, да осигурят изплащането на дължимите на работниците или

служителите вземания, които произтичат от трудови договори или от трудови правоотношения и се отнасят до възнаграждението за периода, предшестваш определена дата (Решение от 11 септември 2003 г. по дело Walcher, C-201/01, Recueil, стр. I-8827, точка 31).

- 27 От друга страна, социалната цел на Директива 80/987 се състои в това да гарантира на всички работници и служители минимална общностна закрила в случай на неплатежоспособност на работодателя чрез изплащането на дължимите вземания, които произтичат от трудови договори или от трудови правоотношения и се отнасят до възнаграждението за определен период (Решение по дело Barsotti и др., посочено по-горе, точка 35 и цитираната съдебна практика).
- 28 Въпреки това в съответствие с член 2, параграф 2 от Директива 80/987 именно националното право следва да уточни термина „възнаграждение“ и да определи неговото съдържание (Решение от 16 декември 2004 г. по дело Olaso Valero, C-520/03, Recueil, стр. I-12065, точка 31 и цитираната съдебна практика).
- 29 Ето защо националното право следва да определи правното естество на такива вземания като разглежданите в главното производство.
- 30 В това отношение следва да се отбележи, че Директива 80/987 не уточнява и съдебните производства, и правилата относно погасителната давност, които се прилагат спрямо вземанията на работниците и служителите в случай на фалит на работодателя.
- 31 Ето защо на първия въпрос следва да се отговори, че членове 3 и 4 от Директива 80/987 допускат национално законодателство, което позволява да се квалифицират дължимите вземания на работниците като „социалноосигурително обезщетение“, когато тези вземания се изплащат от гарантираща институция.

По втория въпрос

- 32 С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали за целите на прилагането на членове 4 и 5 от Директива 80/987 е достатъчно национално законодателство да използва първоначално вземане на работника или служителя просто като база за сравнение или дали това вземане трябва да бъде защитено посредством намесата на Фонда като всяко друго вземане по трудово правоотношение.
- 33 Предвид дадения отговор на първия въпрос следва да се приеме, че правният режим, който се прилага за дължими на работниците вземания, трябва също да се определи от националното право.
- 34 От гореизложеното следва, че първоначалното вземане за възнаграждение на работника или служителя може просто да представлява база за сравнение, позволяваща да се определи размерът на престацията, която Фондът трябва да гарантира.
- 35 Следователно на втория въпрос трябва да се отговори, че Директива 80/987 допуска национално законодателство, което просто използва като база за сравнение първоначалното вземане за възнаграждение на работника или служителя, за да се определи престацията, която трябва да се гарантира посредством намесата на Фонда.

По третия въпрос

- 36 С третия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали в рамките на искане на работник или служител да получи от гаранционния фонд

изплащане на дължимите вземания за възнаграждение Директива 80/987 не допуска прилагането на давностен режим, който е по-малко благоприятен в сравнение с прилагания към вземания от подобно естество.

37 Директива 80/987 не съдържа никаква разпоредба, която да дава отговор на въпроса дали държавите членки могат да предвиждат погасителен давностен срок за подаването на молбата на работник или служител с цел да се получи от Фонда изплащането на дължимите от неплатежоспособния работодател възнаграждения съгласно условията, определени в посочената директива.

38 Всъщност членове 4, 5 и 10 от Директива 80/987, които позволяват на държавите членки не само да определят условията на организацията, финансирането и функционирането на гарантиращата институция, но и да ограничат при определени обстоятелства закрилата, която директивата цели да осигури на работниците и служителите, не предвиждат нито ограничаване във времето на правата, които работниците и служителите черпят от тази директива, нито ограничаване на възможността за държавите членки да предвидят погасителен давностен срок (вж. Решение от 18 септември 2003 г. по дело Pflücke, C-125/01, Recueil, стр. I-9375, точка 31).

39 При тези обстоятелства държавите членки по принцип могат да предвидят в националното си право разпоредби, които определят погасителен давностен срок за подаването на молбата на работник или служител с цел да се получи съгласно условията на Директива 80/987 изплащането на дължимите им вземания по възнаграждение, доколкото обаче тези разпоредби не са по-малко благоприятни от онези, които се отнасят до подобни молби от вътрешно естество (принцип на равностойност) и не могат да бъдат уредени по такъв начин, че да правят практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на правата, предоставени от общностния правов ред (принцип на ефективност) (вж. Решение по дело Pflücke, посочено по-горе, точка 34, както и цитираната съдебна практика).

40 В това отношение запитващата юрисдикция счита, че следва да се провери в противоречие ли е или не с принципите на равностойност и ефективност

квалифицирането на вземанията на работника спрямо Фонда като социалноосигурителни обезщетения, водещо до неприлагането на правилата за прекъсване на давностния срок, предвидени за вземанията, приети като задължения в производството по несъстоятелност.

41 Относно принципа на равностойност следва най-напред да се изтъкне, че не са сходни искането за изплащане на дължими възнаграждения на работника или служителя спрямо Фонда и искането на такъв работник срещу работодателя, който е в състояние на неплатежоспособност. Това е видно по-специално от член 4 от Директива 80/987, който предоставя на държавите членки възможността да ограничат задължението за плащане на гарантиращите институции.

42 Следователно наличието на различни режими на давностни срокове не накърнява принципа на равностойност.

43 Що се отнася до принципа на ефективност, Съдът е приел, че определянето на разумни преклузивни срокове в интерес на правната сигурност, защитаваща както данъчнозадълженото лице, така и съответната администрация, е съвместимо с общностното право (вж. Решение от 17 ноември 1998 г. по дело Aprile, C-228/96, Recueil, стр. I-7141, точка 19 и цитираната съдебна практика). В действителност такива срокове не могат да направят практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на правата, предоставени от общностния правов ред.

44 В това отношение следва да се напомни, че що се отнася до изплащането на вземания по възнаграждения, които поради самото си естество имат твърде голяма значимост за заинтересованите лица, следва краткият давностен срок да не води до това заинтересованите лица да не могат на практика да спазят посочения срок и следователно да не се възползват от закрилата, която Директива 80/987 именно цели да им гарантира (вж. Решение по дело Pflücke, посочено по-горе, точка 37).

- 45 По този въпрос Съдът вече се е произнесъл, че изглежда разумен едногодишен преклузивен срок за подаване на жалба, насочена към обезщетяването на вреда, претърпяна поради късното транспониране във вътрешното право на Директива 80/987 (вж. в този смисъл Решение от 10 юли 1997 г. по дело *Palmisani*, C-261/95, *Recueil*, стр. I-4025, точка 29).
- 46 От точка 39 от Решение от 11 юли 2002 г. по дело *Marks & Spencer* (C-62/00, *Recueil*, стр. I-6325) обаче следва също, че за да изпълни функцията си за гарантиране на правната сигурност, един давностен срок трябва да бъде определен предварително. Положение, което се характеризира със значителна правна несигурност, може да представлява нарушение на принципа на ефективност, тъй като обезщетението на вредите, причинени на частноправните субекти от нарушения на общностното право, за които е отговорна държава членка, може да се окаже на практика прекомерно трудно, ако частноправните субекти не могат да определят с разумна степен на сигурност приложимия давностен срок (Решение от 24 март 2009 г. по дело *Danske Slagterier*, C-445/06, *Сборник*, стр. I-2119, точка 33 и цитираната съдебна практика).
- 47 Във връзка с делото по главното производство следва да се изтъкне, че според запитващата юрисдикция, от една страна, Законодателен декрет № 80/92 определя едногодишен давностен срок, но не определя *dies a quo*.
- 48 От друга страна, тази юрисдикция отбелязва, че съдебната практика на *Corte suprema di cassazione* първоначално квалифицира като трудово възнаграждение естеството на престациите, осъществявани от Фонда, което е идентично с естеството на трудовите възнаграждения, изплащани от работодателя — квалификация, която води до това за посочените престации да се прилагат давностните срокове, както и правилата за тяхното спиране, които съществуват в рамките на производството по несъстоятелност. Впоследствие тази върховна юрисдикция приема, че задължението на Фонда има за предмет социалноосигурително обезщетение, което е независимо от задължението на работодателя за трудово възнаграждение, като това води по-конкретно до неприлагането на правилата за спиране на посочените по-горе давностни срокове.

49 Тези две констатации са в състояние да създадат правна несигурност, която може да представлява нарушение на принципа на ефективност, ако бъде установено — нещо, което националната юрисдикция трябва да разгледа — че тази правна несигурност може да обясни закъснелите действия на г-н Visciano пред нея.

50 С оглед на всичко гореизложено на третия въпрос трябва следователно да се отговори, че в рамките на искане на работник или служител да получи от гаранционен фонд изплащането на дължимите вземания по възнаграждение, Директива 80/987 допуска прилагането на едногодишен давностен срок (принцип на равностойност). Въпреки това националният съд следва да разгледа дали уредбата на този срок прави практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на правата, признати от общностния правов ред (принцип на ефективност).

По съдебните разноски

51 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) Членове 3 и 4 от Директива 80/987/ЕИО на Съвета от 20 октомври 1980 година за сближаване на законодателствата на държавите членки относно закрилата на работниците и служителите в случай на неплатежоспособност на техния работодател допускат национално законодателство, което позволява да се квалифицират дължимите вземания на работниците като „социалноосигурително обезщетение“, когато тези вземания се изплащат от гарантираща институция.

- 2) Директива 80/987 допуска национално законодателство, което просто използва като база за сравнение първоначалното вземане за възнаграждение на работника или служителя, за да се определи престацията, която трябва да се гарантира посредством намесата на гаранционен фонд.
- 3) В рамките на искане на работник или служител да получи от гаранционен фонд изплащането на дължимите вземания по възнаграждение Директива 80/987 допуска прилагането на едногодишен давностен срок (принцип на равностойност). Въпреки това националният съд следва да разгледа дали уредбата на този срок прави практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на правата, признати от общностния правов ред (принцип на ефективност).

Подписи